

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 2b

Tema: Kalla kriget – spionage och underrättelsetjänst

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Tematiska fördjupningar kring historiska frågeställningar av betydelse för individer, grupper och samhällen ur ett kulturhistoriskt perspektiv, till exempel spionage och efterretterstjänst under Kalla kriget.

Betygskriterium (E)

Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under olika tidsperioder samt för olika tolkningar av dem, inklusive påverkan av spionage under Kalla kriget.

[Gy11, Historia 2b]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till Kalla kriget och dess spionage (10 min)

- Presentera en kort historisk översikt av Kalla kriget.
- Diskutera de viktigaste aktörerna och deras mål.
- Förklara begreppet spionage och dess betydelse vid denna tid.
- Ställ frågor för att engagera eleverna i diskussionen.

2. Gruppering och källanalys (15 min)

- Dela in klassen i små grupper.
- Ge varje grupp olika källmaterial gällande spionage från Kalla kriget.
- Be grupperna att analysera källorna och identifiera centrala teman.
- Diskutera gruppernas fynd med klassen efteråt.

3. Digital presentation av spionage (15 min)

- Låt eleverna använda digitala verktyg för att skapa en kort presentation om en specifik spionageoperation.
- Se till att alla grupper får tid att förbereda sin presentation.

- Uppmuntra kreativitet i presentationerna, exempelvis genom att inkludera bilder eller filmer.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Avsluta lektionen med att sammanfatta vad som lärts om spionage under Kalla kriget.
- Be eleverna reflektera över hur dessa händelser påverkar dagens samhälle.
- Ställ öppna frågor som uppmuntrar till vidare diskussion.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Kalla kriget:** En militär och politisk konflikt mellan två block, USA och Sovjetunionen, som pågick under nästan fyrtio år.
- **Spionage:** Olika metoder och tekniker som användes för att samla information om fientliga nationer och grupper.
- **Underrättelsetjänst:** Organisationer och agenter som arbetar för att skydda nationella intressen genom att inhämta information.
- **Kända spioner och operationer:** Exempel som "Operation Gladio", "KGB" och "CIA" och deras roll i Kalla kriget.
- **Effekter av spionage:** Hur spionage påverkade relationerna mellan länder och utformningen av internationell politik idag.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Spionage	Aktiviteten att inhämta hemlig information från en person, organisation eller stat.	Ursprung från franska "espionnage", som kommer från latin "spionem".
Underrättelsetjänst	En myndighet eller organisation som arbetar med insamling, analys och tolkning av information.	Från svenska "under" och "rätt" vilket syftar på att ge rätt information.
Säkerhetspolitik	Strategier och åtgärder som syftar till att skydda en nation.	Sammansatt av ordet "säkerhet" och "politik".

Diskussionsfrågor

- A. Hur har spionageformatet förändrats i takt med den teknologiska utvecklingen? Diskutera med exempel.
- B. Vad tror ni är etiska dilemman kopplade till spionageverksamhet i dagens värld? Hur kan de hanteras?
- C. Om spionageperspektiven under Kalla kriget utvärderas idag, hur skulle världen se ut då? Diskutera relationerna mellan länder.

Aktivitet

Eleverna ska skapa en "spiondagbok" där de skriver ner en fiktiv historia om en spion under Kalla kriget. De ska inkludera viktiga händelser, personliga utmaningar och konflikter. Detta kan inkludera mappar med olika källor och bevis som en del av deras narrativa byggnad.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad var Kalla kriget?	En period av politisk spänning mellan USA och Sovjetunionen.
2. Vad var syftet med spionage under Kalla kriget?	Att samla information om fiender och påverka politiska beslut.
3. Vilka är några kända spioner från denna tid?	Exempelvis Kim Philby och Aldrich Ames.
4. Hur påverkade spionage relationerna mellan öst och väst?	Det skapade misstro och ledde till flera incidenter som testade båda sidor.
5. Vilken roll spelar underrättelsetjänst i dagens samhälle?	Den skyddar nationella intressen genom att samla och analysera information.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en uppsats på 2-3 sidor där de analyserar ett specifikt spionagefall under Kalla kriget och dess påverkan på relationerna mellan USA och Sovjet. De ska inkludera källor och diskutera olika perspektiv kring betydelsen av händelsen.

Citat

"Det enda vi har att frukta är fruktan själv." – Franklin D. Roosevelt, 1933. Detta citat visar på den pressade och osäkra atmosfären under Kalla kriget, där fruktan för den andra sidan ledde till oetiska val och misstag.

“\

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)